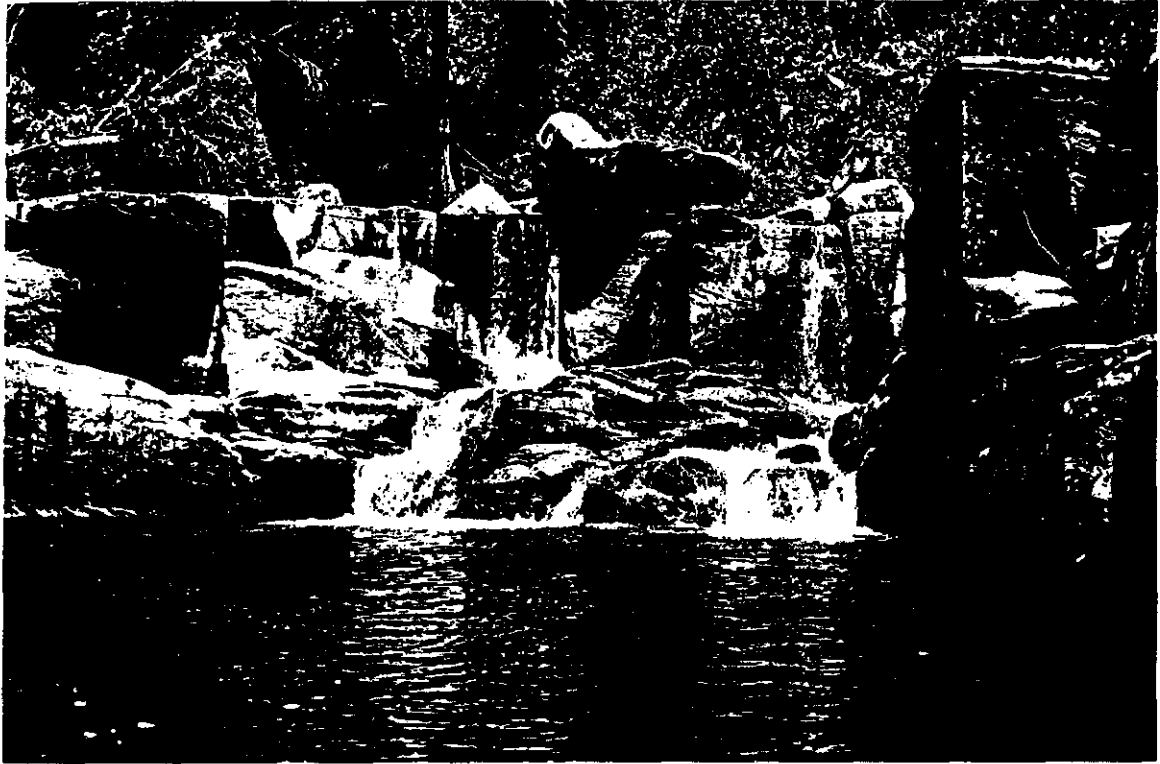
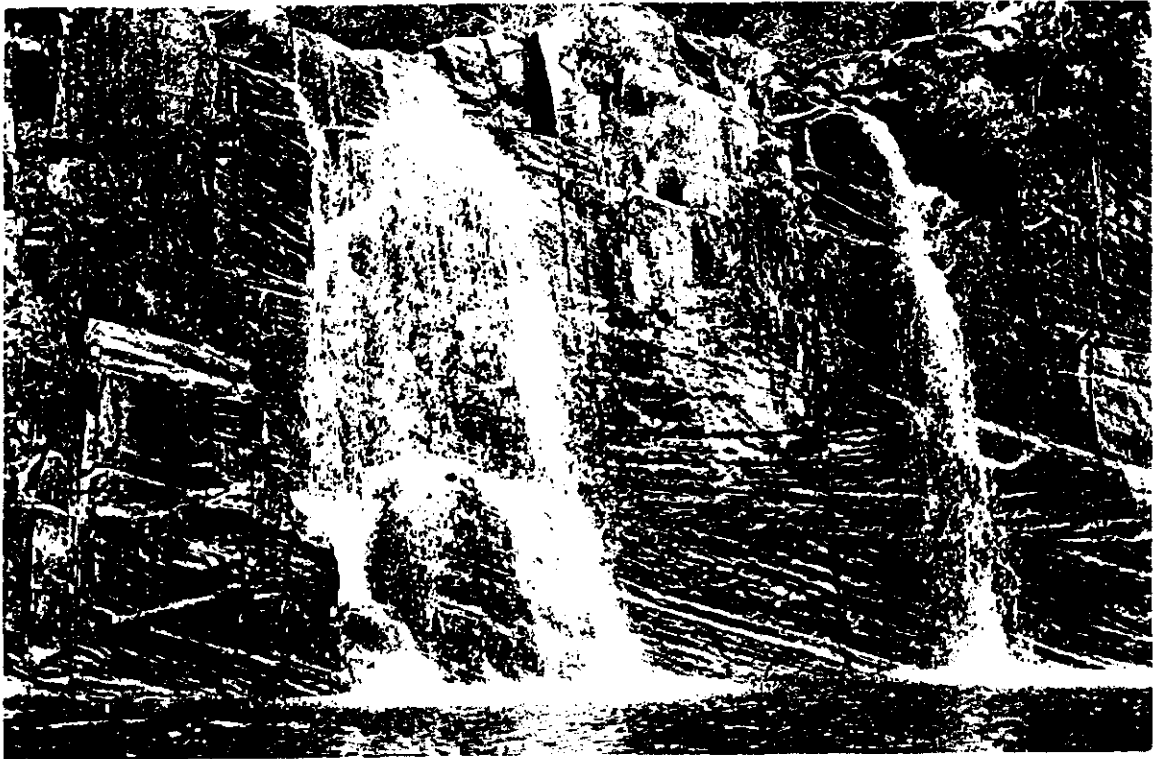

ตาดต่ำ เป็นน้ำผาขนาดเล็กไม่สูงมากนัก สามารถเล่นน้ำตกได้ น้ำจะไหลจากตาดลงสู่
สระน้ำด้านล่าง มีความกว้างประมาณ 8 เมตร ยาว 100 เมตร ลึก 1-2 เมตร ฝั่งหนึ่งจะมีลักษณะเป็น
หินที่มีต้นไม้ขึ้นแซมและอีกฝั่งหนึ่งเป็นหาดหินทราย

น้ำตกวังหลุม เป็นแหล่งท่องเที่ยวแหล่งสุดท้ายของลำน้ำตอน มีหน้าผาสูงประมาณ 200 เมตรและน้ำจะไหลลงมาที่เดียวจนทำให้สระน้ำเป็นหลุมลึก 10 เมตร ทั้งสองฝั่งข้างจะมีหินงอกหินย้อยตลอดทางจากตาดท้ายเรือ

● ภาพกิจกรรมในการสำรวจป่าลำน้ำตอน

โฉมหน้าผู้ร่วมเดินทางสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในป่าต้นน้ำลำน้ำตอน

เตรียมพร้อมในการเดินทาง ช่วยกันสังเกตและบันทึกทุกกระยะการเดินทาง

● ภาพกิจกรรมในการสำรวจป่าต้นน้ำตอน (ต่อ)

พักรับประทานอาหารกลางวัน เติมแรงเพื่อเดินทางต่อไป

● ภาพกิจกรรมในการสรุปผลการสำรวจป่า

ร่วมคุยและแลกเปลี่ยนเรื่องทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเที่ยวได้

ร่วมกันจัดทำแผนที่การท่องเที่ยว

- ภาพกิจกรรมในการสรุปผลจากการศึกษาจากบ้านแม่คำปองและ
ค่ายปางแฟน

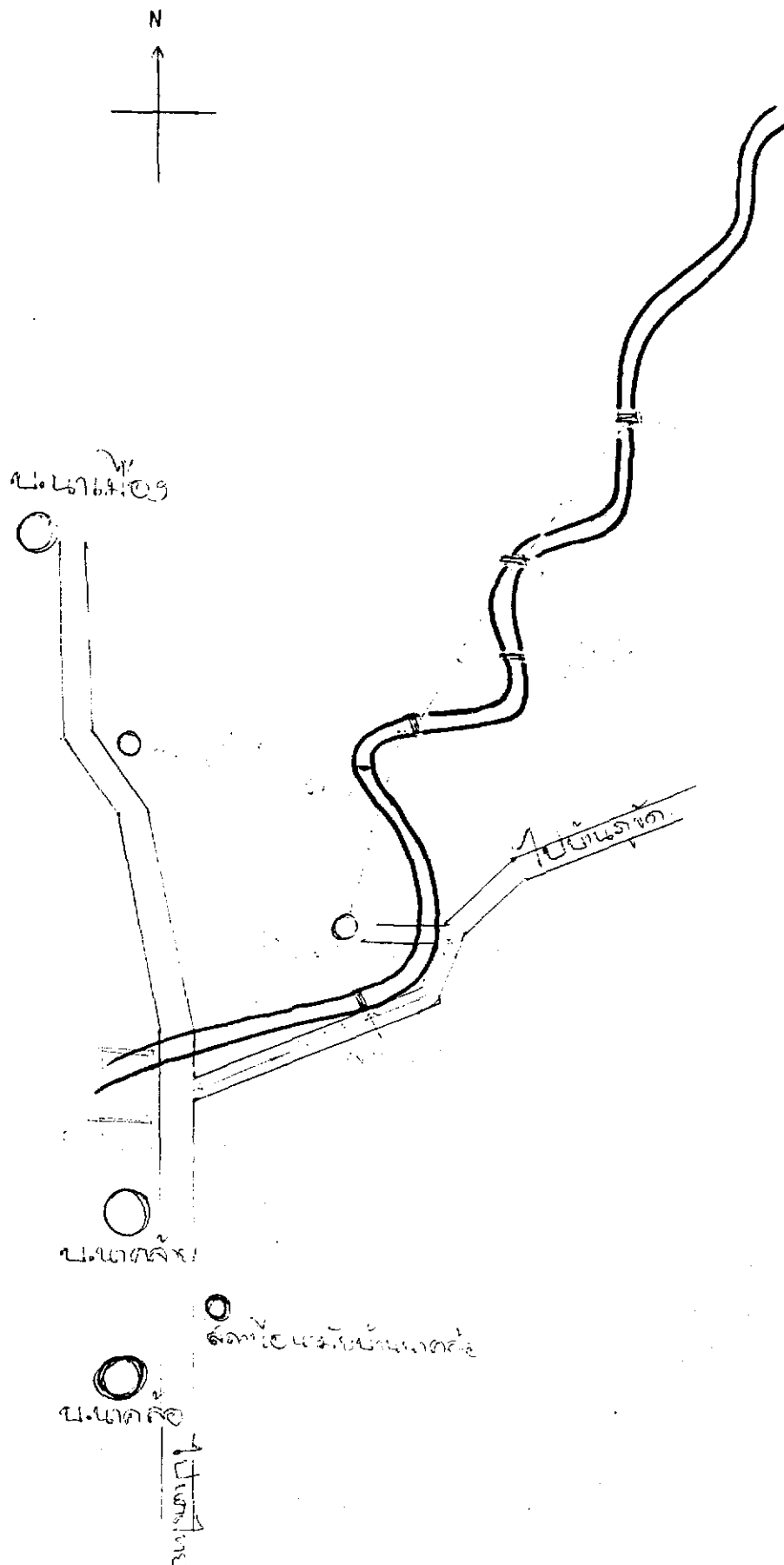

ร่วมคุยและแลกเปลี่ยนเรื่องปัจจัยและเงื่อนไขในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

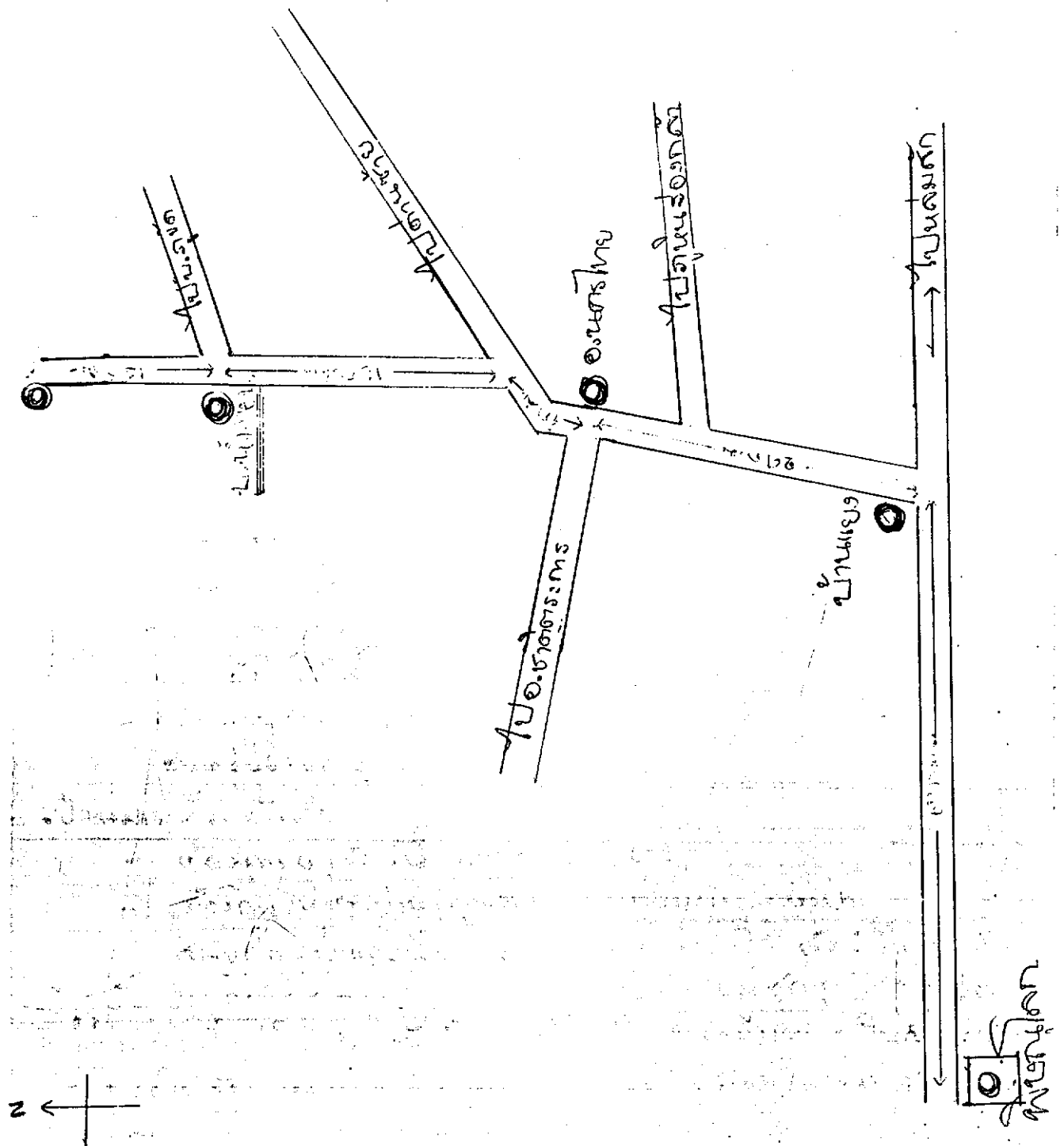

ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานในการจัดการการท่องเที่ยวป่าต้นน้ำลำน้ำตอน

แผนที่สถานที่ท่องเที่ยวบริเวณป่าต้นน้ำลำน้ำตอน

แผนที่สถานที่ในการเดินทางไปหมู่บ้านน้ำตอน

บ้านตากป่องปุ๋ย
พระวิชัยแนล่งทองเที้ยว น้ำจากตาตใน

วัน 21 มีนาคม 2546

เวลา 09.30 น. - 13.30 น.

ณ. ทำการผู้ในหมู่บ้านจ้าวต. ต.นาบัว อ.นครไทย

ผู้มาขอ

1. ผู้ใหญ่ประจักษ์

2. นมอเนว

3. ฯลฯ

09.30 น. ผู้ใหญ่ประจักษ์กล่าวเปิดการประชุม - แนะนำตัวเองและให้
สมาชิกแนะนำตัวเองทีละคน รวมทั้ง เจ้าหน้าที่จาก สภ. 4 คน แนะนำตัว
ทำความรู้จักกัน

นมอเนว ทำหน้าที่วิทยากร

กับคำถามที่ว่า ทำไมไม่ขอทำแนล่งทองเที้ยว

สมาชิกหลายคน ตอบคำถาม

- ขอทำแนล่งทองเที้ยว และน้ำจากตาตในแล้ว
- ขอทำไร่สวน
- ขอทำไร่สวน
- ขอทำไร่สวน
- ขอทำไร่สวน
- ขอทำไร่สวน

บ้านนาบัวที่สำคัญคือ

- ต้องการอนุรักษ์ป่า และต้นน้ำลำธาร
- ต้องการให้ชาวบ้านรู้คุณค่าป่า และช่วยกันรักษาป่า

สมัยก่อนป่าแถบนี้อุดมสมบูรณ์มาก มีน้ำไหล สัตว์ป่าเยอะ

ปัจจุบันป่าถูกทำลายไปมากมาย สัตว์ป่าที่เคยมีอยู่ได้ลดน้อยลง
ไปมากมายอย่างน่าใจหาย ดังนั้นชาวบ้านต้องเข้ามาจับจองในป่าอนุรักษ์
ป่า จะอยู่ในมือเจ้ามาตาแล คอยาก เพราะรัฐไม่ได้อยู่ในพื้นที่อย่างชาวบ้าน
กับคำถามที่ว่า ทำไมไม่ขอทำแนล่งทองเที้ยว จะทำอย่างไร

1. ต้องมีเอกสาร

นอกจากน้ำจากหัวขบวนและป่าต้นน้ำลำธารแล้ว เอกสารอื่นๆที่
มีอยู่คือ ฐานข้อมูลของดินท้องถิ่น และ ต้นไม้ในป่า และแผนที่ที่มีอยู่
เช่น แผนที่อำเภอ ต้นกระบอง ต้นขนุน ไม้ผืนป่า เช่น ผักกูด-ผักนวม
และเนื้อป่าที่มีขึ้นตามฤดูกาล

2. តើ ក្រុមប្រឹក្សា

1. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
 1.1 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
 1.2 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
 1.3 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

[illegible]

សំណើដែលលោកបានបង្គំបង្គំ គាត់បានទទួលបាននូវការជោគជ័យ
ខ្ពស់បំផុតដែលបានកើតឡើង គឺការបានបង្កើនបទប្បញ្ញត្តិដែលបានកើតឡើង
ក្នុងស្ថានភាព គឺការបានបង្កើនបទប្បញ្ញត្តិដែលបានកើតឡើង

1. ကမ္ဘာ့ဗဟိုဘဏ်

บันทึกเพื่อขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ก่อสร้างบ้านร่วมกัน สามัคคี
และช่วยกันดูแลรักษา ป่าต้นน้ำและสภาพพื้นที่ของเขี้ยว และ ช่วยกัน
ในการจัดการ

5. $u(x, y, z) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}$

សាស្ត្រសិល្បៈសង្គម

ถ้าจะทำแบบนี้นั่นเอง เพื่ออนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ชาวบ้านจะต้อง
ร่วมมือกันดูแลรักษาสถานที่ และป่า ร่วมมือกัน บริหารจัดการ
แนวเขตตามตะตอกให้นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจ
และป่าต้นน้ำลำน้ำจะอยู่คู่กับเราตลอดไป

6644914 เวทีธรรม

1. อบรม เยาวชนที่มีวิสัย
2. ตักบาตรงาน
3. ดำรงตนด้วยหลักธรรม
4. เยาวชนที่จบมัธยม จัดทำแผน
5. จัดทำรายงาน

มรณิคม ตย: กรมการปกครอง

1	ประธาน	- นาย ประจักษ์	เสมอทั่ว
2	เลขา	- นาย ประปักษ์	ดลธอง
		- นาย นโรดม	จิต
3	ทอเงิน	- นาย จมพล	จันทนาทนต์
		- นาย สมนัน	พินแดง

Q. 10: 15521M5

เลข	วีรบุ	หมวกดำ
นาม	ปรีชา	แดงขาว

นาย	ระวี	แหลมไทร
นาย	วิทย์	วัดดอน
นาย	ประจวบ	สีเส
นาย	แดง	แสงท้าว
นาย	เนรมิต	แสงท้าว
นาย	จำเริญ	สีเส
นาย	สมิต	ประสมทรัพย์
นาย	สมิต	กลีบทอง
นาย	อรทัย	สุขบัว
นาย	อารี	แก้วทองทรัพย์

บันทึกประชุม

การบูรณรูปแบบและการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ต้นน้ำลำธาร

วันที่ 21 สิงหาคม 2546

เวลา 20.00 น. - 22.00 น.

ณ. ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านน้ำตาอน หมู่ 14 ต.บ่อแก้ว อ.นครไทย
วิทยาการ

อ.จุ่ม จากม.แพร่ธรรม

เริ่มประชุม เวลา 20.00 น. อ.จุ่ม แนะนำตัวและทักทายผู้เข้าร่วม
โดยมีชาวบ้านเข้าร่วมประชุม 30 กว่าคน. พร้อมด้วย เจ้าหน้าที่ติดตามโครงการ
จากส.ก.ว. อีก 4 คน เข้าร่วมฟังการบรรยายด้วย

การประชุมเพื่อสรุปได้พอสรุปประเด็น
การท่องเที่ยว คือ การเดินทางโดยไปทั่วพื้นที่

- มาแบบชั่วคราว
- มาด้วยความเต็มใจ
- ไม่มาเพื่อประกอบอาชีพ หรือมาหาเงิน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

1. นักท่องเที่ยว

- นักท่องเที่ยวในประเทศ และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

2. ทรัพยากร

3. การพัฒนาการท่องเที่ยว

- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก และป่าเขา
- แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีชีวิตชาวบ้าน โบราณวัตถุ

จัด

4. สิ่งอำนวยความสะดวก

- ที่พักนักท่องเที่ยว
- มีห้องน้ำที่สะอาด
- มีที่นั่งชม
- มีป้ายบอกทาง
- มีที่จอดรถ

5. การตลาด

- ต้องทำในบุคคลภายนอก

ปัญหาที่เจอ

- การทำตัวไปรอบๆ คน
- สถานที่คับแคบ
- เกิดปัญหาอย่างมากมาย

การแก้ไข

หาอุปแบบที่เจอ

- ทรัพยากรไม่ถูกทำลาย
- อนุรักษ์ทรัพยากร และวัฒนธรรม
- เห็นแล้วไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรเชิงนิเวศน์ เป็นทรัพยากรที่หาแบบยั่งยืน

- มีคนสนใจเฉพาะกลุ่ม กลุ่มเล็กๆ ไม่มาก
- ยอมรับในรูปแบบที่เรจัดขึ้น
- ใช้น้ำอย่างประหยัดแบบชาวบ้าน
- ธรรมชาติพร้อมของร่างกาย

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

- ฟื้นฟูทรัพยากร ทำจิตใต้ในม
- เพื่อศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ
- เติบโต
- การเกิดของแม่น้ำ
- ก้อนหินแปลกๆ
- เปลือกต้นไม้
- สิ่งแปลกๆ
- นก
- งานเทศกาลของท้องถิ่น
- เคารียมตามความปกติ
- คนในท้องถิ่นนำพามาท่องเที่ยวไป

รูปแบบการท่องเที่ยว

- แล่ดวงอาทิตย์ไปชม ประวัติศาสตร์
- อาหารท้องถิ่น อาหารพื้นบ้าน
- การแสดงวัฒนธรรม ประเพณี
- การแสดงทหแบบชาวบ้าน
- ความเข้มแข็งในชุมชน การจัดการรูปแบบในชุมชน
- วิถีชีวิตชาวบ้านแบบเดิมๆ

กระบวนการทางจิต

- เข้าใจขั้นสูง
- ทักษะการร่วมมือกัน
- อารมณ์ความรู้สึก
- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความร่วมมือกัน
- กระบวนการคิดที่ถูกต้อง

จากนั้น อ.อัม ได้เล่าถึงประสบการณ์ต่างๆที่ไปเที่ยวชมสถานที่
ท่องเที่ยวต่างๆ ในเมือง มีทั้งวัดและ มีทั้งที่ควรปรับปรุง. จน ถึงเวลา 22.00น.
จึงได้ปิดประชุม

ลงชื่อ ๕๓ ผู้บันทึก.
(นาย ประปักษ์ คาสังขาน)

บันทึก

การสำรวจแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกตาดหิน

วันที่ 22 มีนาคม 2546

ตั้งแต่เวลา 08.30 น. - 16.00 น.

คณะที่ไปสำรวจ

- ชาวบ้านบ้านน้ำร้อน ประมาณ 30 คน
- ฝ่ายอุตสาหกรรม 4 คน นำทีมโดย อ.เกตุ
- คณะนักศึกษาม.แพร่ 5 คน นำทีมโดย อ.จิม
- ประธานสภา อบต. นบว

08.30 น. คณะสำรวจ ออกเดินทางจากบ้านเพในผา ประจักษ์
จอตลอดทางเข้าที่ปฏิบัติธรรมน้ำร้อน. หากขึ้นเดินเท้าเข้าไป

- ชมบ่อน้ำร้อน
- ต้นกระบกใหญ่ ฝ่ายเมตกระบกให้คณะสำรวจลงชมดู
- ไข้ป่ากระต๊าก
- วัดธรรม
- ชาติตา
- ชาติตา
- ดูต้นมะเดื่อขาว
- ดูดอกกล้วยไม้ (ดอกน้ำผึ้ง) บนต้นไม้ต้นใหญ่
- ดูผักกูดหลังชาติตา
- น้ำตกตาดหิน

10.30 น. ถึง น้ำตกตาดหิน ชาวบ้านที่ไปช่วยชั่งกันเก็บผัก
หน่อก และปลั๊กกล้วย นำมาแลกในคณะสำรวจ กันกัน

12.00 น. คณะสำรวจรับประทานอาหารกลางวันด้วยกัน

13.00 น. คณะสำรวจและชาวบ้าน นั่งคุยกันที่น้ำตกตาดหิน
สรุปปัญหาต่างๆ ที่พบมาในต่อน้ำ อ.จิม บอกว่าที่นี่ธรรมช
สวยงามมาก น้ำตกก็สวยดี เมื่อนั้นก็สวยงามเหมาะสำหรับ
ทำแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จุดที่จะต้องแก้ไขมีดังนี้

- เก็บขยะในที่ต่างๆ
- จัดตั้งป้ายบอกทาง ในน้ำตกท่องเที่ยว
- ต้องสร้างจุดพักผ่อนนักท่องเที่ยว โดยทำเป็นเถียงนา

กลมกลืนกับธรรมชาติ

- ต้องมีสิ่งของ และต้องทำในลักษณะคล้ายกับธรรมชาติ
- ระยะทางต้องไม่ห่างไกล ระยะกับจุดท่องเที่ยว
- ทำการท่องเที่ยวได้แน่นอนว่าได้เจออะไรบ้าง
- พืชไม้มีความแตกต่างกันอะไรบ้าง
- มีการอธิบายว่าพืชไม้มีอะไรบ้าง
- ถ้าหากมีความรู้ในนักท่องเที่ยว ในจุดประสงค์การท่องเที่ยว
- ทำอาหารทานร่วมกัน ในนักท่องเที่ยวมีส่วนรวม
- ข้อความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว
- ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยว
- แต่ไม่ให้นักท่องเที่ยวเน้นชมชมต้นไม้พันธุ์หายาก
- ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติ
- ความรักในทรัพยากรธรรมชาติ ของคนในท้องถิ่น
- อนุรักษ์ความรักธรรมชาติ ของนักท่องเที่ยว
- ทำเส้นทางไม่อันตราย ทำให้เรียบ สะอาดกว่านี้
- ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ ถ้ามีนักท่องเที่ยวพูดได้มากกลับมา

แสดงว่า นักท่องเที่ยวประทับใจ

- ไม่ควรให้นักท่องเที่ยว มาเที่ยวเอง โดยไม่มีคนนำเที่ยว
เพราะนักท่องเที่ยวจะไม่ได้ได้รับความรู้

- มีสื่อให้นักท่องเที่ยวรู้ว่าต้นไม้มีอะไรบ้าง
- มีแผนที่จุดอนุรักษ์ป่า จุดเกิดต้นน้ำลำธาร
- ไม่ต้องสะดุดตา
- น่าจะมีจักรยานให้นักท่องเที่ยว ชมทัศนียภาพข้างทาง ก่อน

การเดินทางเข้ามาชมธรรมชาติ - น้ำตก

- อาจให้นักท่องเที่ยวได้มีน้ำกระบอกน้ำ แล้วเอาแก้วใส่ทำสายสะพาน
- หักกิ่งไม้ทำสะพาน เป็นเป็นธรรมชาติที่แท้จริง
- วิถีการทำของ วิถีการทำของนักท่องเที่ยว
- วิถีการสัมผัสกับนักท่องเที่ยวในประทับใจ
- ภูเขาท้องถิ่น เป็นจุดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวแสวงหา
- ระยะทางได้ ไม่ทำสายส่ง แวดล้อม
- รูปแบบที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของนักท่องเที่ยว (คนกับ

กับธรรมชาติ)

- ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ระบบนิเวศในธรรมชาติของทาง
- วิถีชีวิตของชาวบ้าน จะทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจมาก

- สร้างกฎระเบียบของชุมชนให้นักท่องเที่ยวทราบ ให้ปฏิบัติตาม
ของแหล่งท่องเที่ยว.

สิ่งที่น่าจะนำเสนอให้นักท่องเที่ยวและผู้เข้าชม.

1. ป่าเกลือโบราณ
2. ต้นไม้ในสวน เช่น ต้นกะบก ต้นแนบ ต้นโพธิ์ กัลลงไม้
3. โปงกะท้าว
4. จัตุรัส
5. ศาลา
6. ต้นมะเดื่อ
7. ศาลา
8. พระพุทธรูป
9. ศาลา
10. ศาลา
11. จัตุรัส
12. นันทนาการ

๑. จุ่มบอกว่าที่นี่ธรรมชาติสวยงามมาก. น้ำตกก็สวยและประณีต
1430น. ทิวทัศน์จากต้นโพธิ์กลับ คณะของ ๑. จุ่มและเล่นน้ำกัน
จตุรัส จุ่ม คณะของ ๑. กลับเข้าที่พักก่อน

๑๕๐๐ ผู้บันทึก
(๑๕๐๐ ปี ๑๐๐ ค.ศ. ๑๐๐)

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน.

13.30 น. ออกเดินทางเข้าชม น้ำตกแม่กำปอง.

สภาพของน้ำตก เป็นน้ำตกอยู่ในหุบเขา มีเจ็ดชั้น มีบันไดเดินขึ้นจากชั้นที่ 1 ขึ้นไปเป็นชั้นๆ ไกด์บอกว่า ชั้นรอบล่างของอบต. เป็นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เดินขึ้นไปจนถึงชั้นที่ 7 ถ้าสรุปกันตามอัตราตัว สภาพป่าชั้นอุดมสมบูรณ์ดี น้ำตกที่นี่เข้าไม่มาก เข้าได้ชั้นดี

16.30 น. ไกด์พาไปชม การผลิตไฟฟ้าในหมู่บ้านโดยใช้พลังน้ำ

18.00 น. รับประทานอาหารเย็น.

19.00 น. มานั่งคุยกับ พี่อนุสรณ์ พรหมมิตร

พี่อนุสรณ์ เล่าว่า เริ่มแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เมื่อปี 2533 โดยเริ่มจากธรรมชาติมาก่อน ปี 2542 เริ่มรับนักท่องเที่ยวจาก
โดยมีจุดขาย คือ - น้ำตก.

- วิถีชีวิตของชาวบ้าน ได้แก่ การทำเหมือง.

- ต่อมารอบรู้กับป่า และน้ำที่มาจากโรงไฟฟ้า.

สิ่งทำชาวบ้านได้ คือต้องทำน้ำชาวบ้านมาผลิต.

ตามสมควรก็ได้ บริษัททัวร์ เฮอร์คิว เป็นผู้นำนักท่องเที่ยวมาชมบ้าน
ในการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ คือ ทานที่นักท่องเที่ยวมาพักอยู่
กับชาวบ้าน อยู่กันอย่างสบายบ้าน ทำมาพร้อมกับชาวบ้าน ชาวบ้าน
สนใจในธุรกิจนี้ด้วย.

การทำวิจัย ช่วยสร้างความรู้ให้แก่ชาวบ้าน.

รูปแบบการท่องเที่ยว.

1. แบบไปกลับ.

- มาดูงาน.

- มาดูน้ำตก.

2. แบบมาพักค้างคืน.

- ต้องมีไกด์นำเที่ยวและรถดูแลความเรียบร้อย.

3. แบบมาพักค้าง.

การเริ่มต้น.

1. เริ่มต้นที่ชุมชน โดยแบ่งกลุ่มย่อย แล้วมารวมกันเป็นกลุ่มใหญ่

มีปัญหาก็ร่วมกันแก้ไข มีชาวบ้าน

- คัดค้าน ไม่มี

- ทำใจว่าไม่เป็นไรได้ มีอยู่

2. ถ้าไม่ลองทำดูก็ไม่รู้ ว่ามันยากขนาดไหนหรือไม่
3. ผู้นำชุมชน ต้องตัวจริง ทำจริง แล้วจะ: พยายามประสานงานกับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ ขอคำแนะนำจากหน่วยงานอื่น ต้องสร้างชุมชนให้เข้มแข็งก่อน แล้วหน่วยงานอื่นจะยื่นมือเข้ามาเอง.
4. ต้องอยู่ให้ชุมชนร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์ และดูแลรักษา.

การติดตาม

1. สื่อต่างๆ ช่วย เช่นวิทยุ โทรทัศน์ นสพ. ช่วยประชาสัมพันธ์และได้จัดนิทรรศการที่อาคารหอระโหระโหเชนเตออร์
2. โครงการตำบล 1 เลิศวิทย์ เป็นโครงการนำร่อง.
3. บริษัททัวร์ ร่วมประสานงาน.
- พ.อ.ค. ลงมาตรวจดูที่บ้านมาก่อน จำนวนเกือบ 20 คน
4. โดยส่งข้อมูลบ้านนั้นๆ ไปในลุ่มก่อน ว่ามีอะไรบ้าง บ้านมีอยู่กี่หลัง มีสัตว์เลี้ยงอะไรบ้าง

- ปัญหาตามมา คือ มาพบด.

ตามต้องการของแขกที่มากคือ ต้องการให้จัดการต้อนรับภายในบ้านมากกว่าจะไปจัดรวมกันที่วัด วันเสาร์แขกเยอะก็ไปจัดที่วัด. ที่มากกว่านั้นก็ไปจัดที่โรงเรียน.

ผลที่ได้

1. ชาวบ้านพัฒนาขึ้น
2. ถนนหนทางดีขึ้น
3. ได้งบประมาณเข้ามา
4. มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว
5. จัดเป็นศูนย์และไปพบในลุ่มบ้านทุกต้นที่มีขึ้น

การบริหารจัดการ

- เรือที่ปากน้ำคือคือ ท่อสร้างจิตสำนึกความเข้าใจในชุมชนที่ต้องใช้เวลา ขอความร่วมมือให้มีความรู้ สร้างความเข้าใจในชุมชน.

* - ทูรบริกร

- ที่เที่ยวที่อยู่ ที่กิน

- ทูรทำมาหากิน มาได้ตามปกติ ไม่จำกัดในเขตท่องเที่ยว

- พบ สร้างอาชีพเฉพาะ ขอความร่วมมือจากบ้านให้ทำ

วิธีการจัดการและดำเนินการ

1. ทำความเข้าใจกับชาวบ้านในเวทีจัดการประชุมของกรม ทำแปลงห้องเก็บ
2. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เคารพสิทธิและมีส่วนร่วม
3. จัดอบรมชาวบ้านในเวทีจัดการต้อนรับนักห้องเก็บ และใช้วิถีชีวิตของชาวบ้านแบบปกติ สามารถรกรากแบบชาวบ้าน
4. อบรมภาคีนำเที่ยว ให้ชาวชุมชนนักห้องเก็บ

การดำเนินการ

1. จัดทำแผนที่แปลงห้องเก็บ
2. ทำแผนผังดินรกรากและน้ำตก
3. จัดทำป้ายบอกทาง บอกสถานที่ บอกระยะทาง
4. จัดทำที่พักนักห้องเก็บ โดยในป่าชุมชนกับธรรมชาติ
5. ทำสื่อประชาสัมพันธ์ และมีการบอกไว้
6. สร้างกฎระเบียบแปลงห้องเก็บ

ประวัติหมู่บ้านแม่กำปอง

เป็นหมู่บ้าน อายุน้อยกว่าปี ชาวบ้านเข้ามาตั้งรกราก
เดิมทีมาจาก อ.ดอยสะเก็ด โดยครอบครัวหนึ่ง บิดาชื่อ พงษ์สิทธิ์
เป็นนัก ภายหลังในหมู่บ้านมีศาลาในชุมชน และมีต้นไม้ต้นเดียว-แดง
ขึ้นในป่าชุมชน ชาวบ้านเรียกไม้ต้นนี้ว่า ต้นดอกกำปอง จึงนำมา
เรียกชื่อหมู่บ้านว่า บ้านแม่กำปอง.

ที่ตั้งหมู่บ้าน

อยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกิ่ง อ.แม่ฮ่องสอน ระยะห่างจาก
หมู่บ้านถึงกิ่งอำเภอ 18 กม. ถึงเชียงใหม่ 50 กม. เป็นหมู่ 3 ตำบลแก้ว
อำเภอแม่ฮ่องสอน.

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านแม่ตาบ ต.บ้านแก้ว.

ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านแม่รวม ต.บ้านแก้ว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตอ.เมืองปาน จ.ลำปาง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านธารทอง ต.บ้านแก้ว.

ข้อมูลประชากร

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 416 คน ชาย 217 คน หญิง 199 คน

จำนวนครัวเรือน 128 ครัวเรือน

กฎระเบียบบทท่องเที่ยวเชอร์นอร์ก

1. นักท่องเที่ยวจะต้องแจ้งล่วงหน้าในคณะกรรมการบริหาร และขอ
ก่อนเดินทางเข้ามาในหมู่บ้าน

2. ต้องกรอกใบสมัครตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดไว้ และต้องชำระ
ค่าเข้าชมก่อนเข้าพัก

อัตราค่าบริการท่องเที่ยว

- ค่าที่พัก คีบล: 100 บาท / คน
- ค่าอาหารมอด: 60 บาท / คน
- ค่าบริการเข้าชมบ้าน วิบล: 100 บาท / คน
- ค่าบำรุงกิจกรรมในหมู่บ้าน หักไปชม 100 บาท / คน (เก็บครั้งเดียว)
- ค่าบำรุงสถานที่ท่องเที่ยวของหมู่บ้าน 100 บาท / คน (เก็บครั้งเดียว)
- ค่าเช่าเต็นท์ของหมู่บ้าน เล็ก 100 บาท / คน 150 บาท / วัน
- ค่าบำรุงสภาพบ้าน นำเข้าเต็นท์มาเอง 50 / วัน
- ค่าชมการแสดงและร่วมพิธีบวงสรวง วิบล: 1,500 บาท / ครั้ง
- ค่าชมการแสดง พิธีบวงสรวง วิบล: 1,000 บาท / ครั้ง
- ค่าชมการแสดง ศิลปินบ้าน (พ่อนเล้ง พ่อนห้วย) 1,000 บาท / ครั้ง
- ค่าจ้างผู้เฒ่าเหี่ยว 200 บาท / วัน

กรณีพักในป่าหรือพาเที่ยวกลางคืนเพิ่มอีก 100 บาท / คน

- ค่าเช่าพาหนะ (ตามประเภทที่พักท่องเที่ยวใช้บริการ) 100-1,000 บาท / ครั้ง

หมายเหตุ ทุกอย่างชำระเป็นเงินสดใช้บริการจริง เพราะกิจกรรมท่องเที่ยวนี้เป็นของชุมชน ต้องทำกำไรกำไรรายได้ให้ชุมชน อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมแก่ทุกคน

3. การเดินทางเที่ยวในพื้นที่ป่า ต้องใช้มีคิทดัดนี้ เพื่อเดินทางตามเส้นทางที่กำหนด เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว

4. ตลอดเส้นทางท่องเที่ยว จะต้องไม่ทิ้งขยะโดยเด็ดขาด กรุณาไปทิ้งตามจุดที่กำหนดไว้

5. ไม่ส่งเสียงดัง ยิงปืน หรือล่าสัตว์ ซึ่งเป็นการรบกวนสัตว์ป่าและนักท่องเที่ยวอื่น

6. ไม่ก่อไฟก่อนได้รับอนุญาต และต้องดับสนิทเมื่อเสร็จภารกิจแล้ว

7. ต้องกลับเข้าน้ำในสัปดาห์ก่อน และเที่ยวตามจุดที่กำหนดไว้

8. ไม่อนุญาตให้ใช้ปืนพกพกปืนพกเป็นอาวุธเป็นอันตรายต่อธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

9. ไม่อนุญาตให้เจ้าของป่าออกจากพื้นที่
10. เมื่อทำแม่ค้าให้นำของมาจำหน่าย ต้องแจ้งตัวตำรวจสถานี และ 20-100 บาท และต้องจำหน่ายในพื้นที่ที่กำหนดนี้ และต้องดูแลพื้นที่จำหน่ายให้สะอาดตลอดเวลา
11. ไม่กระทำการหรือเปิดที่พักพิงสัตว์ ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
12. เมื่อจะเก็บของป่า ต้องแจ้งให้เจ้าของพื้นที่ทราบ พร้อมรับการตรวจสอบ เพื่อมิให้นับทรัพย์สินที่ขโมยไปออกจากพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาต

๑ เมษายน 2546

08.00 น. ออกเดินทางจากบ้านแม่กำปอง. ก่อนเดินทางก็ต้องทำบุญ นมู ร้องเพลงกล่อมเด็ก และทำบุญ และคนตบเยาะแยะด้วยดริบ.

11.10 น. เดินทางมาถึง ตำบลปางแฟน บ้านแม่เตา ต. ป่าแป๋ อ. แม่แตง จ. เชียงใหม่ อ. สงวน และ อ. สว่าง ออกมาต้อนรับ และนำเข้าสู่ตำบลปางแฟน อ. สงวน และ อ. สว่าง กล่าวต้อนรับและนำตัวและลูกๆ ของ อ. สงวน มาต้อนรับด้วยน้ำขมิ้น พร้อมแนะนำตัวเองในฐานะเป็นหัวหน้ากรของปางแฟน ก็มี เรือน - ปู - ต่อม - ต่อม

พูดคุยกันพอสมควรปากหอมคอ แล้ว ก็พากันเข้าบ้านพักที่ อ. สว่าง จัดไว้

12.00 น. ลงมารับประทานอาหารร่วมกัน. การรับประทานอาหารเป็นแบบบริกรรมตัวเอง ลูกๆ ของ อ. สงวน ทำอาหารไว้ 2-3 อย่าง ใครชอบอะไรก็ตักเอาเองตามใจชอบ.

13.00 น. ทำกิจกรรมแรก เดินสำรวจป่าของปางแฟน.

ไกด์นำทาง อ. สงวน อ. สว่าง และ ลูกๆ ของ อ. สงวน.

ป่าที่ตำบลปางแฟนเป็นป่าที่ใกล้เขตหมู่บ้านของบ้านเรามาก.

อ. สงวน ชวนคุย และถ่ายทอดความรู้ให้ เป็นเรื่อง ปางแฟนอุดมไปด้วยสัตว์ป่า และ บั๊ว บั๊ว อ. สงวน แปลว่า กำลังออกลูก สกพอด บ้างครั้ง อ. สงวน ก็แก้งถาม ต้นไม้ชนิดใด มีประโยชน์อะไรบ้าง ซึ่งทีมวิจัย ได้ความรู้จาก อ. สงวน หลายอย่าง อย่างแรกก็คือ แบบอย่างของ อ. สงวน นำมาปรับปรุงเอาแบบอย่างมาเป็นไกด์ของเรา โดยที่เรานักท่องเที่ยวพูดคุยไปเรื่อย ๆ เป็นการศึกษาหาความรู้กันแก่นักท่องเที่ยว เป็นที่ประทับใจมากกับไกด์นำทางของเรา

พวกเรารู้สึกดีใจที่ สุนัขของ อ.สงวน ก็ติดปลอกกระดุม
ตัวๆ มาให้พวกเราก่อน เช่น สุนัขของ อ.สงวน สุนัขของ อ.ศิริพันธ์
เราสองคน โดยบังเอิญก็ได้อีก โดยมันจะ 10 อย่าง บางตัวได้ 2-3 อย่าง
ก็มี ส่วนผมได้แค่ 6 อย่าง เท่านั้นเอง.

16.00 น. ทำกิจกรรมที่ 2 แบ่งกลุ่มสำรวจน้ำ
โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้เตรียมไม้
อ.สงวน เป็นพี่เลี้ยงกลุ่มละคน และให้ทำการตรวจน้ำเสีย กลุ่มละ
1 กลุ่ม ทำให้นักเรียนเพลิดเพลินและได้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์น้ำเสีย
มาก.

19.00 น. เขาก็มานั่งคุยกัน
มีการคุยกันถึงวัตถุประสงค์ที่เข้ามาดูงาน และเปลี่ยน
ความตื้นเขิน และพูดคุยถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ก็ต่าง
พอสมควร

10 เมษายน 2546.

ตอนเช้าวันนี้ทางฝ่ายแผนภาพภาคสองให้นักเรียนและ อ.อน
เพื่อดูนา และให้ดูมีดทรงตนาอีกเล่ม นั่นน่ะอะไรก็ไปดูในนา
ว่าเป็นนาอะไรชนิดไหน ทำวิจัยแล้วแต่ผลกับการตนามาก.
จนเวลาผ่านไปเลยมาถึง 12.00 น. ก็รับประทานอาหารกลางวัน และ
เตรียมตัว เดินหนอกับ ก่อนกลับ ที่มาจากแผนก็จัดละครไว้
ให้นักเรียน 1 ตอน เป็นละครตนาเตรียม สุนัขของ อ.สงวน และ
ละครไว้ได้ตลกมาก พวกเรานั่งดูละครนี้ด้วย.

13.00 น. พวกเราเตรียมเดินชม อ.สงวน และสุนัขตัวพวก
เราต่อ.

ชมชมการจัดการแปลงท่องเที่ยว สำหรับไปพักผ่อนของป้า
เราเลยค่าเข้าชมหัวนมต. 230 บาท (คนละ 20 บาท 30) เราแวะตุน
ปรีทริกเกอร์ท่องเที่ยว ทางในศูนย์ เราจัดแผนทำ ทำไว้ในนิกเกอร์
ตนาเป็นระเบียบ มีบอร์ดอธิบาย พร้อมคำบรรยาย สดหน้า ถูก
จัดให้อย่างดี ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ถูกเข้าใจไปในใจ
จบจบเวลาพอสมควรแล้ว เขาก็ออกมาเดินกลับ.

23.00 น. เขาก็เดินกลับบ้านโดยสวัสดิภาพและปลอดภัย.

ลงชื่อ 16 ต. ผึ้งน้ำ

๒. ได้รับรู้การแก้ปัญหา ของแหล่งท่องเที่ยวที่ห้ คำแนะแล้ว
และเราก็มารู้กันถ้าเราจะจัดการกับแหล่งท่องเที่ยวของเราอย่างไรดี

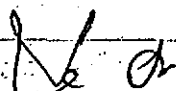
- เราต้องหาความเข้าใจในชาวบ้านได้รับความรู้ และเข้ามามีส่วนร่วม
กันมากที่สุด

- จัดตั้งเป็นคณะกรรมการท่องเที่ยว โดยให้ชาวบ้านทุกคนสมัครเข้ามา
ถือนั่นและร่วมเป็นกรรมการ ดำเนินการด้วย

- จัดตั้งคณะทำงาน โดยให้ชาวบ้านเป็นสมาชิกเลือกตั้งคณะ
กรรมการเข้ามาบริหารจัดการ

- ร่วมกันแก้ปัญหา โดยชาวบ้านช่วยกันเสนอตามข้อดีนั้นและหา
แนวทางแก้ปัญหาด้วยกัน

เรามาคุยกันว่าตอนนี้เรายังไม่ทำงานนะ เราเพิ่งเริ่มต้น
แผนการดำเนินการของเราอาจล้มเหลวก็ได้ ถ้าเราไม่ได้รับความ
ร่วมมือจากชาวบ้าน เราต้องช่วยกันหาแนวร่วมเข้ามาช่วยงาน
และช่วยกันประชาสัมพันธ์หาความเข้าใจกับชาวบ้านให้ชาวบ้าน
เข้าใจว่าพวกเรากำลังทำอะไร และทำไปแล้วได้อะไร เราควรยก
ตัวอย่าง จากแหล่งที่ทำงานสำเร็จมาแล้ว จากที่เราได้ไปศึกษามา
เราด้วยกันมาพอสมควรแล้วแล้ว ผู้ใหญ่ประจำท้องถิ่น
ในปกครองประชุม

ลงชื่อ ผู้บันทึก.

บันทึก

การทำแผนที่และสำรวจแหล่งท่องเที่ยว

1 พ.ค. 2546

08.30 น. เริ่มออกเดินทางจากบ้านผู้ใหญ่
เพื่อร่วมเดินทางเข้าสำรวจ

① ทีม คกร. 2 คน คือ อ. เกตุ และ จอย

② ทีมงานที่มาจากปางแฟน จ. เชียงใหม่ 7 คน

คือ อ. สงวน, อ. วาฬ, ขอนทะเล, นิสิต พงษ์สิทธิ์
อน วาฬสิทธิ์, เนิ้มชัย ศรีอรุณ, จารุ ชัยมา, ภูริทธิ์-พระศักดิ์

③ ทีมวิจัยบ้านน้ำตอน จำนวน 4 คน คือ

ผู้ใหญ่ ประจักษ์ แสงท้าว นาย สมจัน พิมพ์แดง

นาย นิโรธ จันทา นาย รัญโทง วงศ์ดอน

นาย วิโรจน์ นมวกคำ นาย ประปักษ์ คณไชย

นาย น้อย ตาโตชัย นาย อดิษฐ์ สืบบัว

นาย จำเริญ สีส นาย อารี แก้วทองทรัพย์

นาย อมิตา ประสมทรัพย์ นาย อาริย์ คำโทน

หมอ ออย (สอ. นาคค้อ) หมอ. แหว (สอ. นามัว)

ชา (กัลปาวีร์)

ออกเดินทางด้วยรถยนต์ 2 คัน ไปยังที่ สำนักปฏิบัติธรรม
น้ำตอน เริ่มเดินทางจากสำนักปฏิบัติธรรม ทีมวิจัยส่วนหนึ่ง
เดินทางล่วงหน้าไปก่อน ทีมงานจากปางแฟนร่วมจัดระเบียบ
ทำแผนที่ โดย มีทีมวิจัย ส่วนหนึ่งคอยชี้แจงและอำนวยความสะดวก
สะดวกนี้ ทีมปางแฟน ทีมงานปางแฟนจัดและทำแผนที่ละเอียด
มาก การเดินทางจึงไปได้ดีมาก. ผมและทีมงานวิจัยส่วนหนึ่ง คอย
สังเกตและคอยดูวิธีการทำงานของทีมปางแฟน เพื่อวันหน้า
พวกเราอาจจะนำไปทำเองได้ (แต่ก็ยากมาก เพราะเตรียมมือ
และตามรู้ พวกเราไม่มีพอ)

11.30 น. ทีมงาน ก็ถึงวัดธรรมะ. ที่นั่นมีของกินเตรียม
ก็ทำอาหารกินต่อ และรับประทานอาหารร่วมกันที่วัดธรรมะ
หลังรับประทานอาหารแล้ว ก็ทำรูปถ่ายร่วมกันทุกคน

หลังจากพักเหนื่อยเรียบร้อยแล้ว ก็ทำอาหารกินต่อ

1345 น. ทีมของ อ.สรวน ก็เตรียมจะพาแผนผัง น้ำตกตาตอใหญ่
 อ.สวาท อ.สรวน ก็จะไปพักที่นั่นไปพักที่นั่น น้ำตกตาตอใหญ่
 เดินทางกันต่อสัปดาห์ก็ถึงที่ที่เราพักค้างคืนกัน แต่ทีมวิจัยที่เดิน
 ทางล่วงหน้ามาก่อนก็กลับเดินทางไปพักที่ถ้ำวัวท้ายเรือ ทีมงานของ
 อ.สรวน ก็ต้องเดินทางไปสมทบ แต่เดินไปถึงถ้ำวัวท้ายเรือ ทีมวิจัยก็
 ล่วงหน้าไปก่อนก็เดินทางกลับมากัน สาเหตุคือไม่มีน้ำประกอบอาหาร
 เนื่องจาก ที่เวลานั้นเดินทางเข้ามาที่นั่น 2 วัน ได้เกิดฝนตกหนักทำให้น้ำ
 ในลำน้ำตาตอขึ้น ซึ่งเวลานั้นน้ำก็ยังไม่ไหล ซึ่งเป็นปัญหากับทีมงานเรา
 ผอ.สมควร

เราจึงมานั่งคุยกันทั้งสองทีม และได้ข้อสรุป

- เราจะต้องเดินทางไปในถ้ำวัวหลุม ใต้ถ้ำจะไปด้วยกันที่นั่นตามมา
 ใต้ถ้ำไม่ไปก็ให้จัดสถานที่พักที่ถ้ำวัวหลุม ใต้ถ้ำก็เลยพักที่นั่น
 เดินทางกันต่อไปในถ้ำวัวหลุม ก็มี ผสม เข้ามา ผู้ที่ร่วมทางก็มี ผูกในถ้ำก็
 ลวด แมว ธา. อ.เกล้า อ.จอย อ.สรวน และลูกอีก 4 คน เดินทางกัน
 ต่อ ส่วน อ.สวาท และทีมวิจัยที่เหลือ ก็จะเตรียมที่พักและอาหารไว้รอ

เราเดินทางกันต่อไปประมาณ 15 นาทีก็มาถึงเขาท้ายเรือ ทีมงานก็
 พากันถ่ายรูปเก็บไว้ดู ลักษณะของเขาท้ายเรือคือ เป็นเขาลูกมาก และที่
 ตั้งเต๊นท์มีแม่น้ำขึ้นไปถึงถ้ำขุดเขา และเขาขุดเขามันน้ำเขาอยู่ชั้นนี้
 มีก้อนหินในถ้ำขุดเขาอยู่ข้างบน ก้อนหินก้อนนี้มีลักษณะแปลกๆ คล้าย
 กับท้ายเรือ ชาวบ้านจึงเรียกว่าเขาท้ายเรือ

ทีมงานเราเดินทางกันต่อไปอีกประมาณ 15 นาทีก็มาถึงเขาท้ายเรือ ทีมงานก็
 พากันถ่ายรูปเก็บไว้ดู ลักษณะของเขาท้ายเรือคือ เป็นเขาลูกมาก และที่
 ตั้งเต๊นท์มีแม่น้ำขึ้นไปถึงถ้ำขุดเขา และเขาขุดเขามันน้ำเขาอยู่ชั้นนี้
 มีก้อนหินในถ้ำขุดเขาอยู่ข้างบน ก้อนหินก้อนนี้มีลักษณะแปลกๆ คล้าย
 กับท้ายเรือ ชาวบ้านจึงเรียกว่าเขาท้ายเรือ

มาถึงตอนนี้น้ำก็พอจะดื่มได้ ทีมงานก็เลยไปพักที่นั่นตามมา
 ใต้ถ้ำไม่ไปก็ให้จัดสถานที่พักที่ถ้ำวัวหลุม ใต้ถ้ำก็เลยพักที่นั่น
 เดินทางกันต่อไปในถ้ำวัวหลุม ก็มี ผสม เข้ามา ผู้ที่ร่วมทางก็มี ผูกในถ้ำก็
 ลวด แมว ธา. อ.เกล้า อ.จอย อ.สรวน และลูกอีก 4 คน เดินทางกัน
 ต่อ ส่วน อ.สวาท และทีมวิจัยที่เหลือ ก็จะเตรียมที่พักและอาหารไว้รอ

หลังจากนั้นก็เดินมาพบกับ มาถึงแล้วเข้าสำนัก เราใช้เวลา มาตั้งไม่ว่า

หลังจากที่ประชุมและหาเรื่องอื่น เราก็มานั่งคุยกัน
เราก็ได้บทสรุปในวันนี้

1. สำรองแผนไว้
2. ศึกษาแผนผังห้องเก็บ
3. แผนทอในอนาคต ดำเนินงาน
4. สภาพปัญหา

- งานรับผิดชอบเกินไป มาเวลาเข้าร่วมก็ถูกขมวดได้อีก

- งานสร้างตามเข้าใจในชุมชน

- ตัวเองทำอะไร

- ชุมชนทำอะไร

- ทำไปแล้วทำอะไร

- ชุมชนขาดความรู้ด้านบัญชี ตั้งเรื่องโครงการสู่ตัวเรา

- ถ้าเราเสนอต่อ ๑๐ แบบใน ๑

5 ถ้าเราได้แผน ได้แผนผังห้องเก็บ เราสร้างแนวร่วม
ประชาสัมพันธ์ แผนผังห้องเก็บ และระยะเวลาห้องเก็บจัดไว้ในช่วง
เดือน พฤศจิกายน - เมษายน

๑. สรุป และนำมาจากผังแผน มีบทสรุปที่เราต้อง
บทสรุปแบ่งออกเป็น 3 ข้อใหญ่ๆ คือ

1. สภาพปัญหา
2. ข้อดี
3. ข้อเสนอแนะ

1. สภาพปัญหา

- เส้นทางตลาดช่วงตอนเช้ารถ นลาขช่วงแคบมาก นลาขช่วงขึ้น นลาขช่วงขึ้นมาก ทางข้ามหน้าโรงเรียน
- เส้นทางเดินแคบ
- ขาดไม้ค้ำจากรั้วธรรมศาสตร์ รก ไม่เจริญ ทุเรศ
- เส้นทางผ่านที่เอกชนเป็นปัญหา ข้อจำกัด
- ฤดูท่องเที่ยวหน้าวัดเป็นช่วงที่คนมาเที่ยวมาก
- เส้นทางอันตรายมาก

2. ข้อ ๓

- ถ้าเป็นเจ้าพนักงาน รับทราบแบบนี้ O.K.
- ถ้าเจ้าพนักงานจะตีค่านี้มาก.
- ตามเส้นทาง มีจุดขายตามเส้นทางเดินเขาเยอะ
- มีพันธุ์ไม้อนุรักษ์มากมาย และมีไม้เดิมปลูกอยู่บ้าน
- ลำน้ำ ชาติ นนทบุรี เติบโตเป็นต้นไม้โต
- วัฒนธรรม นำมาเข้ากับวิถีชีวิตได้ และถ่ายทอดในเด็ก, กับทอดต่อไปได้ และแสดงความเป็นเอกลักษณ์ชาติ
- ปอแก้ว ปรากฏการณ์ธรรมชาติทางธรณี ลำน้ำใน ไร่
- ประวัติศาสตร์ (ส.บ. พ.ก.ค.)
- ชาวบ้านมีวิถีชีวิตกับป่าชัดเจนมาก.

เราต้องนำข้อมูลจากคนเหล่านี้มาแก้ไข และต้องสืบหาวิถีชีวิตนี้ต่อไป

3. ข้อแนะนำ:

3.1. การใช้สำนึกสมัย ต้องดูกลุ่มเป้าหมายก่อน ถ้าคนไม่สนใจก็ตัดออกไป ปอแก้วก็ได้

3.2. ทบทวนคำอธิบาย ควรให้พอเหมาะพอควรกับธรรมชาติ

3.3. หากเอกชนที่เป็นบริษัทเข้าร่วมมือ อาจทำให้เกษตรไม่คงก็ได้ ถ้าทำสวนเกษตรธรรมชาติจะดีมาก.

อ.สวาท บอกว่า ชาวบ้านมีของมาก (ก.ร.15) สามารถนำไปขายเป็นของอุปโภคบริโภคได้ ควรปลูกเพื่อกินมากกว่าปลูกเพื่อขาย เรามีทั้งวิถีชีวิต และทรัพยากรที่พอเหมาะพอควรแล้ว ควรนำมาเป็นจุดขายได้ ชาวบ้านควรร่วมมือกัน

3.4. ควรจัดทำแผนที่ของเที่ยว 1 กม. น่าจะเป็นจุดพักได้ แต่ต้องให้กลมกลืนกับธรรมชาติ ต้องมีคนคอยบริการนักท่องเที่ยว และต้องจัดการเรื่องขยะในไร่เป็นอย่างดี และต้องกลมกลืนกับธรรมชาติ

3.5. กลุ่มเป้าหมาย

- ชุมชนนักนิยมธรรมชาติ

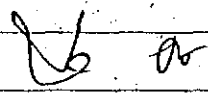
- ทำให้ออกรับกิจกรรมธรรมชาติได้สบาย เราต้องเตรียมคนไว้ หรือทำค่ายก็ได้ แต่ให้เน้นด้านความปลอดภัย

3.6. ควรมีป้ายบอกทางตามความจำเป็น และต้องเป็นรูปแบบ
เดียวกันหมด.

3.7. ควรมีขื่อน้ำมหรือกฎ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และ
ทุกคนในหมู่บ้าน ต้องรู้และปฏิบัติตามด้วย.

ทุกคนที่ทำงาน จะต้องช่วยกันตั้งคนอยู่ในหมู่บ้านเข้ามาช่วยกัน
นี้ควรมีความเข้าใจแก่ชาวบ้าน ให้ชาวบ้านเข้าใจ และพร้อมที่จะเข้ามาช่วย
ด้วย. ถ้าร่วมมือร่วมใจกันทำแล้ว อ.สงวนบอกว่า ทำได้แน่นอน. ชุมชนจะได้
สร้างกฎระเบียบขึ้นมา. ต้องมีรูปแบบ กฎเกณฑ์ที่ดี และควรดำเนินการให้
ชาวบ้านทุกคนจะต้องร่วมมือกันทำ. แล้ว มีตามไปให้ได้แน่นอน.

ตอนนั้นเขาก็ได้พอสมควรแล้ว หันมาช่วยกันแยกย้ายกันไปนอน.
ส่วนที่มอญ ของ อ.สงวน ย่อมช่วยกันทำแผนที่อยู่. ก็ว่าจะทำใน
เสร็จในคืนนี้แหละมั้ง

ลงชื่อ ผู้บันทึก

งานทำกิจกรรม
แผนการสอนเรื่อง ป่าต้นน้ำลำน้ำตอน.

10 ตุลาคม 2546 เวลา 13.00น. - 15.00น.

ณ ที่ทำการอยู่ในหมู่บ้าน 11 ต.นาบัว อ.นครไทย จ.พิษณุโลก.

วิทยากร

- อ. เกี
- อ. กล้า
- อ. จอช.

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นาย ประจักษ์ แสงท้าว	2. นาย ประปักษ์ ดลิ่งทอง.
3. นาย รัชเทว วงศ์ดอน	4. นาย วิโรจน์ นมวกดำ.
5. นาย เนียมฤทธิ์ แสงท้าว	6. นาย จำเนียร ใสใส
7. นาย อรทัย สุขบัว	8. นาย อมิตา ประสมทรัพย์
9. นาย ตวงวิธ คำโพน	10. นาย อารี แก้วทองทรัพย์

13.00น. เริ่มประชุม อ. เกี สอบถามผู้เข้าร่วมประชุมและท้าวจันคำ ไตรรงค์ ตอนนั้นท้าวจันคำจันคำในแล้ว ซึ่งท้าวจันคำได้ตอบ อ. เกี ว่า ตอนนั้นกำลังทำนาอยู่ อ. เกี สอบถามเกี่ยวกับท้าวไปดูงานว่า ได้อะไรมาบ้าง ท้าวจันคำตอบว่าได้หลายอย่าง ทั้งประสบการณ์และวิธีสอนรับ แยกผู้มาเยือน และ การจัดแผนการท่องเที่ยวของแต่ละสถานที่ที่ได้ไปนั้นมา

หลังจากนั้นก็สรุปแผนการท่องเที่ยวของเรา ว่าเราจะดำเนินการต่อไปอย่างไรดี การจัดเตรียมพอสรูปไว้ด้วย

- เตรียมคน
- เตรียมแผนด้านประชาสัมพันธ์
- เตรียมสถานที่
- แผนปรับปรุงสถานที่

1. การเตรียมคน

แบ่งออกเป็น 2 ทหารคือ

- คนของเรา
- นักท่องเที่ยว

4.1. คนของเรา สิ่งที่จะต้องเตรียมคือ

- ทรพด
- ทรรับแขก
- 9 ขั้นตอนเรื่องการจัดเตรียมการต้อนรับ
- เตรียมชุมชนต้อนรับโอมสาค
- จัดเตรียมคณะกรรมการท่อนทอง
- เตรียมไก่
- เตรียมพร้อมใจในความรู้ชาวบ้าน เกี่ยวกับประวัติชุมชน

9 ข้อเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ประจำหมู่บ้าน

1-2. นักท่องเที่ยว

- นักท่องเที่ยว จะมี 2 แบบ คือ เข้าไปเยี่ยมชม และมาพักค้างคืน
- ตักขานักท่องเที่ยว
- เดือนที่จะเที่ยว คือ ช่วงเดือน พฤศจิกายน - เมษายน
- เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยว

2. เตรียมแผนด้านประชาสัมพันธ์

- งานประชาสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์
- ทำแผ่นพับ
- อินเทอร์เน็ต
- ปากต่อปาก

3. เตรียมสถานที่

- สถานที่เก็บรถ
- เตรียมเส้นทางเดิน
- เตรียมป้ายบอกลักษณะของสถานที่
- เตรียมศาลาพักนักท่องเที่ยว

4. แผนปรับปรุงสถานที่

- จัดอาหารว่าง ต้อนรับนักท่องเที่ยว

บรรดาประชาชนผู้ปฏิบัติธรรมที่เอื้อเฟื้อช่วยเหลือ :

คือ วัดและชุมชนบ้านซึ่งเป็นเจ้าบ้านเจ้าถิ่น มีหน้าที่
อำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติธรรมที่เข้ามาปฏิบัติธรรม
จัดอาหารการกินที่จำเป็นให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นพระอนุรักษ เจ้าบ้านเจ้าถิ่น
ให้มีความตั้งใจไป โดยไม่แผนปฏิบัติธรรมที่เอื้อเฟื้อ ดังนี้

1. เลี้ยงอาหารการกิน

โดยทำเป็นทอดเป็นทอดไปทางน้ำหมักน้ำตาก หรือตาม
บ้านแล้วมาบรรณกันเป็นรูปวงกลม จะไปทางน้ำหรือทางปากก็
ได้

2. รูปแบบหรือโปรแกรมการท่องเที๋ย

- เข้าไปจนถึงกลับ

- โฮมสเตย์ คณะนักในหมู่บ้าน วัดหรือชุมชน

ก็ได้ แล้วแต่ความสมัครใจของนักท่องเที๋ย แต่จะต้องมีชาวบ้าน
คอยดูแลความปลอดภัยนักท่องเที๋ย ด้วย

3. จัดหานักท่องเที๋ย

- พี่นพ

- อายู

- แม่แบบครอบครัว

- ลักษณะการท่องเที๋ย ไป-กลับ หรือโฮมสเตย์

- เก็บข้อมูลนักท่องเที๋ย

4. แขนงด้านนักท่องเที๋ยทางอำเภอ

- ทำแผนที่

- ทางเดินเท้า

- นานกว่างานช่วยประชาสัมพันธ์

- ปากต่อปาก

5. เตรียมคนในชุมชนบ้านน้ำตอ

- ฝึกไกด์

- 9 นวัตกรรมเรื่องความปลอดภัย

- 9 นวัตกรรมเรื่องทรัพยากรบุคคลเบื้องต้น

- 9 นวัตกรรมเรื่องประวัติศาสตร์บ้าน

- 9 นวัตกรรมเรื่องการต้อนรับ โฮมสเตย์

จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และติดตาม

6. แผนปรับปรุงสถานที่

- จัดทำบันไดทางขึ้นลง

7. แผนบริหารจัดการค่าธรรมเนียม

- จัดทำโครงการค่าธรรมเนียมสำหรับวัด

เราคุยกันมาก แต่พอหมดเวลาแล้ว อ.ก็ ก็บอกปิดประชุม
และขอเสนอแนะให้เขียนทุกด้านให้เสร็จแล้วค่อยมาประชุมกัน

นอ ๕ & ๕ ผู้บันทึก

บันทึก

การเดินทางเข้าไปทำแผนการที่อสังหาฯ ม.นเรศวร

11 มีนาคม 2547.

เพื่อนร่วมเดินทาง.

1.	ประจักษ์	ช่างทำ
2.	ประจักษ์	คลังทอง.
3.	สพล	ประสมทรัพย์
4.	เนรมิต	ช่างทำ
5.	เบญจมาศ	ช่างทำ
6.	จำเนียร	สี
7.	อมิตา	ประสมทรัพย์
8.	ดวงใจ	คำทอน.

08.00 น. เดินทางออกจากบ้านน้ำตม. โดยเนมารถยนต์
คัน และได้แวะรับนักศึกษา 2 คนที่บ้าน เก่ง เก่ง ต. ยางโคน
ก็เลยเวลาเดินทางไปมากพอตาเหม็นกัน ถึงม.นเรศวร
อ.เกล้า อ.ออย รออยู่แล้ว อ.เกล้าไปอัตรการยังไม่กลับ พักผ่อน
กันพอหายเหนื่อยแล้ว เราก็มาเคลียร์งานกัน. อ.ออย เคลียร์รถ
ก่อน. แล้วเราก็มาถว้แผนงานของเราโดย อ.เกล้าและอ.ออย เป็นพิธี

1- แผนการเตรียมตัวในหมู่บ้าน

กิจกรรมที่ 1 ทำความเข้าใจชุมชน.

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วม.

- เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ

- เพื่อให้นักเรียนเกิดปัญญาคิด

วิธีการ

- จัดประชุมหมู่บ้าน

- นำเสนอวิธีการจัดการการท่องเที่ยวหมู่บ้าน

ผู้ร่วม

- ชาวบ้านในหมู่บ้าน

ระยะเวลา

- หากเดือนละ 1 วัน กิจกรรมประชุมอยู่ในหมู่บ้าน
- ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ชุมชนได้ความรู้เกี่ยวกับท่อนเหี่ยว
- ช่วยกันรักษาแหล่งน้ำเหี่ยว

กิจกรรมที่ 2. จัดประชุมหมู่บ้านเลือกคณะกรรมการท่อนเหี่ยว

วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดเลือกกรรมการหมู่บ้าน

วิธีการ

- จัดประชุมหมู่บ้าน
- 9 หมู่บ้านคัดเลือกโดยท่อนเหี่ยว

ผู้เข้าร่วม

- ชาวบ้านทุกคน

ระยะเวลา

- 1 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้คณะกรรมการของหมู่บ้าน 10-15 คน

กิจกรรมที่ 3.อบรมคนของหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นายกหมู่บ้านและเป็นแบบอย่าง
- เพื่อให้นายกหมู่บ้านได้ความรู้ในหมู่บ้าน
- เพื่อให้นายกหมู่บ้านได้รู้จักกับนาย

เป็นของดี

วิธีการ

- เคารพคนดีของหมู่บ้าน
- จัดคนในหมู่บ้านมาอบรม
- จัดสอนอบรม

ผู้เข้าร่วม

- นายก อบจ. ร้อยเอ็ด
- นายก อบจ. ร้อยเอ็ด

ระยะเวลา 3 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้ฝึกซ้อมหมู่บ้าน 10-15 คน

2. แผนสถานที่

กิจกรรมที่ 1. เตรียมเส้นทางเดิน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินตามเส้นทางที่กำหนด
- เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว
- เพื่อความปลอดภัย

วิธีการ

- สร้างเส้นทางท่องเที่ยว คือ สะพาน, ถนนลูกรังเป็น

สร้างขึ้นใหม่

ผู้เข้าร่วม

- ชาวบ้าน
- คณะกรรมการท่องเที่ยว

ระยะเวลา 7 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้เส้นทางท่องเที่ยวที่สะดวกและปลอดภัย

กิจกรรมที่ 2. เตรียมป้ายบอกลักษณะของพื้นที่

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักท่องเที่ยวทราบจุดสถานที่ท่องเที่ยว
- ป้องกันนักท่องเที่ยวหลงทาง
- แจ้งเตือนนักท่องเที่ยวถึงจุดอันตราย

วิธีการ

- ทำป้ายบอกเส้นทาง
- ทำป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยว
- ทำป้ายบอกจุดอันตราย

ผู้เข้าร่วม

- ชาวบ้าน
- คณะกรรมการท่องเที่ยว

ระยะเวลา 9 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้เข้าพบบอกสถานที่ท่องเที่ยว
- ได้เข้าพบบอกเส้นทางเดินชมของนักท่องเที่ยว
- ได้เข้าพบบอกสิ่งจตุรัส

กิจกรรมที่ 3 : สถานที่เก็บรถ

วัตถุประสงค์

- เพื่อเก็บรถให้เป็นระเบียบ
- เพื่อความปลอดภัย

วิธีการ

- สร้างลานจอดรถไว้ที่บริเวณข้างสถานที่ปฏิบัติธรรม
- จัดผู้ดูแลรักษาความปลอดภัย
- เก็บค่าจอดรถ

ผู้เข้าร่วม

- ชาวบ้าน
- คณะกรรมการหมู่บ้าน

ระยะเวลา 3 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้ลานจอดรถ
- ได้รายได้จากค่าธรรมเนียม

กิจกรรมที่ 4 : เตรียมศาลาพักนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

- เตรียมไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยว
- เตรียมไว้ให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อน

วิธีการ

- สร้างศาลาพักนักท่องเที่ยวไว้ที่หน้าวัดและวัดใน

ผู้ร่วม

- ชาวบ้าน
- คณะกรรมการหมู่บ้าน

ระยะเวลา 4 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ:

- ได้ดำเนินการพัฒนา

กิจกรรมที่ 5 ปรับปรุงสถานที่

วัตถุประสงค์

- เพื่อซ่อมแซมปรับปรุงสถานที่ชำรุดในคณสถานเดิมไว้

วิธีการ

- ตรวจสอบสถานที่พบว่าชำรุดก็ดำเนินการซ่อมแซม

ผู้ร่วม

- ชาวบ้าน

- คณะกรรมการหมู่บ้าน

ระยะเวลา 2 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สถานที่ท่องเที่ยวจะดูสภาพดีขึ้น พร้อมรับรองนักท่องเที่ยว

3. แผนประชาสัมพันธ์

กิจกรรมที่ 1 ทำแผ่นพับ

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยว

วิธีการ

- วาดภาพในการจัดทำ

- นำไปแจกจ่ายสถานที่ท่องเที่ยว

ผู้ร่วม

- ชาวบ้าน

- คณะกรรมการหมู่บ้าน

ระยะเวลา 3 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักท่องเที่ยวได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวโดยละเอียด

กิจกรรมที่ 2. จัดทำป้ายประกาศแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ตาม
แผนที่ชุมชนที่สำคัญ เช่น ตลาด.

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้สนใจได้รู้ว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่

วิธีการ

- จัดทำขึ้นเองโดยคณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วม

- ชาวบ้าน
- คณะกรรมการท่องเที่ยว

ระยะเวลา 1 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่

กิจกรรมที่ 3 สถานที่ราชการเสี่ยง

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เป็นกรณีพิเศษแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว

ผู้รับผิดชอบ

วิธีการ

- เป็นกรณีพิเศษใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง

ผู้ร่วม

- คณะกรรมการท่องเที่ยว
- วิทยุ

ระยะเวลา

- ไม่มีกำหนด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

ข้อควรระวัง: ตรวจสอบให้แน่ใจ

4. แผนเตรียมความพร้อม.

กิจกรรมที่ 1 ต้อนรับนักเรียนใหม่และทำความรู้จักกับนักเรียนใหม่

วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความประทับใจ
- เพื่อทำความรู้จักกับนักเรียนใหม่ในด้านความประสงค์

กฎระเบียบของโรงเรียน ที่ต้องปฏิบัติ

วิธีการ

- พูดต้อนรับและทำความรู้จัก

ผู้ร่วม

- นักเรียนใหม่

- ใจดี

- คณะกรรมการนักเรียน

ระยะเวลา ไม่มีการนัด

กิจกรรมที่ 2 ทำนักเรียนใหม่ชมโรงเรียนตามรูปแบบ

- เข้าไปเรียนกลับ

- โยมสโตน

วัตถุประสงค์

- เพื่อพาให้นักเรียนใหม่ไปเห็นโรงเรียนตามรูปแบบ

ดูสถานที่ใหม่ สัมผัสบรรยากาศภายในโรงเรียน

วิธีการ

- ใจดีพาชมโรงเรียน

ผู้ร่วม

- ใจดี

- ใจดี

ระยะเวลา

- ไม่มีการนัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สร้างความประทับใจ

- อยากรู้จักโรงเรียนใหม่

กิจกรรมที่ 3. เก็บข้อมูลจากนักห้องแถว:

วัตถุประสงค์

- เพื่อนำข้อมูลของนักห้องแถวมาใช้ในการปรับปรุง และแก้ไขสถานการณ์ห้องแถว.

วิธีการ

- ตามนักห้องแถว.

ผู้ร่วม

- 1 คน

ระยะเวลา

- ไม่จำกัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้ข้อมูลที่จะนำไปแก้ไขปรับปรุง.

5. แผนการบูรณาการจิตกร ทรมน.

กิจกรรมที่ 1. ทำธรรมเนญม.

วัตถุประสงค์

- ทำธรรมเนญมไปบำรุงรักษาแหล่งห้องแถว.
- เป็นรางวัลให้กับชุมชน.

วิธีการ

- 10 % เก็บเงินบ้าน
- 30 % ในกิจกรรม
- 60 % ไว้บำรุงรักษาแหล่งห้องแถว
- ทำธรรมเนญม 5 บาท/คน.

ผู้ร่วม

- คณะกรรมการห้องแถว.

ระยะเวลา

- ไม่จำกัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ทำธรรมเนญมให้ไปเก็บเงินคนละ 5 บาท

กิจกรรมที่ 2. ดำจอตระ

วัตถุประสงค์

- ตระการภาพ
- เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง
- คติสอนใจ

วิธี

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้

สื่อ

- ดนตรีประกอบ

ระยะเวลา

- ไม่จำกัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ดำจอตระ 10 นาที
- ดำจอตระ 5 นาที

รูปแบบหรือโปรแกรมการเรียนรู้

1. แบบเข้าไปเรียนรู้

08.00 น. ถึงหมู่บ้านน้ำจืด

08.00 น. - 08.30 น. ต้อนรับพร้อมแจกบัตรเชิญ

08.30 น. - 08.45 น. จุดเริ่มต้นเส้นทางเดินป่า

08.45 น. - 12.00 น. ถึงจุดสิ้นสุด

- ไปกราบ

- จัด

- ตาม

- ตาม

12.00 น. - 13.00 น. รับประทานอาหารที่จุดสิ้นสุด

13.00 น. - 14.30 น. พักผ่อนเล่นน้ำตามอัธยาศัย

14.30 น. - 15.30 น. เดินทางกลับหมู่บ้าน

2. แบบโฮมสเตย์ (พักในหมู่บ้าน)

1. ต้อนรับ
2. แยกที่พักพัก
3. กินอาหารเช้า
4. เดินชมหมู่บ้าน ดูวิถีชีวิตของชาวบ้าน ตามอัธยาศัย
5. กลับเข้าที่พัก เพื่อรับประทานอาหารเย็น
 - ภายหลังเสร็จแล้ว
 - พักผ่อนต่อแฉ่น
 - ดนตรีพื้นเมือง
 - เล่นประชันหมู่บ้าน
6. กลับที่พัก
7. โปรแกรมวันต่อมา

0800-0830 น. ต้อนรับพร้อมชมวีดิทัศน์ประวัติของหมู่บ้าน

0830-0845 น. อาหารเช้าเสิร์ฟทางเดินป่า

0845-12.00 น. ถึงสถานีรถไฟ

- ไปกระเทียม
- กล้วยตาก
- ข้าวต้ม
- ข้าวต้ม
- ข้าวต้ม

1200 - 1300 น. รับประทานอาหารที่สถานีรถไฟ

1300 - 1430 น. พักผ่อนเล่นน้ำตามอัธยาศัย

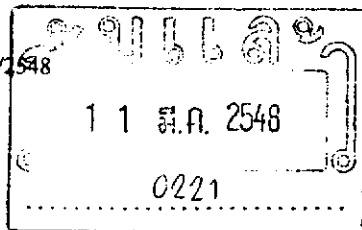
1430 - 1530 น. เดินทางกลับหมู่บ้าน

เราดูกันจนถึงเวลา 15.30 น. ที่หมู่บ้านเราจึงเดินทางกลับ และมาถึงหมู่บ้านน้ำตาบ โดยสวัสดิภาพทุกคน

ด้วย อ. สุรินทร์

ที่ 357/2548

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.พิษณุโลก
ห้อง 317 ศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ม.นเรศวร ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก

3 มีนาคม 2548

เรื่อง ขอส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษารูปแบบและกระบวนการในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ป่าต้นน้ำลำน้ำตอน ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

เรียนผู้ประสานงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) รายงานฉบับสมบูรณ์

หลังจากที่โครงการศึกษารูปแบบและกระบวนการในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำน้ำ
ตอน ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก บัดนี้ศูนย์ประสานงานเพื่อท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก
ได้ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์อัครวิทย์ เนตรเชย)

ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก

ข้อคิดเห็นของผู้ประสานงาน ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นพิษณุโลก
ต่อรายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบและกระบวนการ
ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำน้ำตอน
บ้านน้ำตอน ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

คำนำ

ก่อนจะให้ความเห็นต่อโครงการนี้ (ซึ่งเป็นโครงการชุดแรกของ node พิษณุโลก) เราในฐานะผู้ประสานงานขอกล่าวขอภัย สกว.ภาค ใต้ ณ ที่นี้ก่อน ว่าเราไม่ค่อยได้ลงติดตามโครงการนี้ ตั้งแต่เซ็นสัญญา เท่าที่บันทึกไว้ เราไปในหมู่บ้านด้วยตัวเอง แค่ 4 ครั้งเท่านั้น และก็ “วัด” ไปสองครั้ง คือนัดแล้วชาวบ้านลืมนัด จึงให้ JSN เป็นคนติดตาม เรานั่งอ่านรายงานและประชุมในห้องแอร์(เหมือนพวกชอบทำตัวอยู่บนหอคอยงาช้าง) การติดตามโดย JSN มีข้อจำกัดอย่างน้อย 2 อย่าง คือ (1) บันทึกไม่ค่อยละเอียด (2) อ่านปรากฏการณ์ในพื้นที่ไม่ออก บางครั้งอ่านผิดพลาด ทำให้ส่งสัญญาณให้เราผิดพลาด ซึ่งเรื่องนี้เราได้บริหารจัดการในทีม node ของเราแล้ว และนำมาสู่บทเรียนครั้งสำคัญในการปรับบทบาทของเรา ให้ต้อง “เน้น” กับพื้นที่และกับการทำงานของ JSN ให้มากขึ้น

ดังนั้น เราจึงมีข้อจำกัดด้านความเห็น ไม่สามารถลงลึกในรายละเอียดได้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์

- (1) วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 3 บรรลุวัตถุประสงค์
- (2) ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ไม่บรรลุผล เพราะเมื่อทำวิจัยเสร็จแล้วชาวบ้านไม่รู้สึกริอยากจะทำจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่เขาได้เรียนรู้ว่าเขายังไม่พร้อม และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นเพียงแค่ “กระแส” ภายนอกเท่านั้น

2. การมีส่วนร่วมของทีมวิจัย

ทีมวิจัยมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในการทำแผนท่องเที่ยว แต่สุดท้ายทีมก็รู้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามรูปแบบและแผนดังกล่าวนี้ไม่เหมาะกับตัวเอง จึงไม่สนุกที่จะทำแผนอีกต่อไป

3. พัฒนาการเรียนรู้ของชาวบ้านและทีมวิจัย

ครั้งแรกก็มีความ “อยากรู้ อยากรู้ และอยากรู้” การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพราะทางหนึ่งคือต้องการการสื่อสารกับทางราชการว่าป่าเป็นของชาวบ้าน ชาวบ้านอยากจะจัดการ อีกทางหนึ่งคือต้องการสร้างรายได้ แต่ชาวบ้านก็เรียนรู้ว่ามันไม่ใช่สิ่งที่ตัวเองต้องการ ทั้งในแง่ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และการจัดการอย่างมีส่วนร่วม สังเกตจากกิจกรรมสุดท้ายคือการจัดทำแผนการท่องเที่ยวลำนํ้าตอน ก็มีเฉพาะทีมวิจัยหลักเท่านั้นมาทำ เมื่อต้องนำแผนดังกล่าวไปให้ชาวบ้านดูเพื่อแสดงความคิดเห็น ทีมวิจัยก็ไม่อยากทำ node แกล้งทดสอบโดยกระตุ้นให้ทีมฯ(ซึ่งมีเงินเหลือ) ทดลองทำการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจริงๆ และเก็บเงิน ทีมฯก็ไม่ทำ เพราะไม่มีชาวบ้านที่อยากจะทำด้วย

ดังนั้นงานนี้จึงได้ “แพลนนิ่ง” (ภาษาไทย) คือได้แผนแต่หนึ่ง เป็นแผนในกระดาษ

4. ความรู้และคุณค่าของงานวิจัยชิ้นนี้

เนื่องจากโครงการวิจัยชิ้นนี้ทำแค่ศึกษา “รูปแบบและแผน” ไม่มีกิจกรรมการปฏิบัติจริง จึงยากที่จะระบุออกมาได้

5. การเรียนรู้ของ node พิษณุโลกที่ได้จากโครงการนี้

- (1) ต้องพัฒนาเครื่องมือการศึกษาประเมินชุมชนอย่างรอบด้านขึ้นมา(ตอนนี้พวกเราต่างคนต่างไปอ่านหนังสือ สรุปเป็นเอกสาร แล้วมาบรรยายให้กันฟัง) เพราะโครงการนี้เป็นโครงการที่ชุมชนถูก “เปิดบริสุทธิ์” ในการทำงานสาธารณะที่ไม่ใช่แบบราชการกับ node พิษณุโลก เขาจึงขาดกลไกในการจัดการร่วมกันมาก่อน เมื่อต้องทำอะไรที่ใหญ่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงเหลือปากว่าแรงที่จะทำได้ จึงได้เห็นเป็น “แพลนนิ่ง” อย่างนี้
- (2) node ต้อง “นัวเนีย” กับทีมวิจัยโดยเฉพาะการช่วงชั้นโจทย์วิจัย ให้จิงหนัก! หรืออาจจะอาศัยเครื่องมืออื่นๆในการขึ้นโจทย์โครงการอื่นๆให้เร็วขึ้น แต่สร้างจินตนาการและเป้าหมายร่วมได้ชัดเจน พร้อมทั้งสื่อสารเพื่อขยายผลได้ดี ตอนนี้สิ่งๆ เครื่องมือ “การจัดการความรู้” อยู่

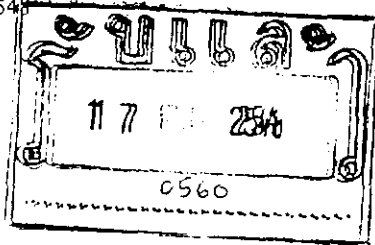
ข้อเสนอแนะต่อรายงานของ สกว.สำนักงานภาค

อ้างอิงหนังสือของ สกว.สำนักงานภาค ที่ นร.6810/0417/2548 ลงวันที่ 8 เมษายน 2548

1. ขอชื่นชมว่ารายงานดังกล่าวสามารถนำเสนอกระบวนการทำงานได้ค่อนข้างละเอียดในระดับหนึ่ง
2. โครงการวิจัยยังมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านวัตถุ เช่น การทำป้ายเส้นทางเดินป่าที่จอดรถ แต่ยังให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างควมเข้าใจร่วมกับคนในชุมชนค่อนข้างน้อย เช่น การสร้างความเข้าใจเรื่องแนวคิดในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น ซึ่งเป็นหนึ่งในเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้งานวิจัยดังกล่าวยังไม่ถึงเป้าหมายในเรื่องการท่องเที่ยว
3. รายงานมีข้อมูลการศึกษาภายในชุมชนค่อนข้างน้อย ดังนั้น จึงขอเสนอให้เพิ่มเติมข้อมูลด้านบริบทชุมชน และวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ในด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ได้แก่ องค์ประกอบในด้านพื้นที่ ด้านกิจกรรม ด้านการจัดการ และด้านการมีส่วนร่วม
4. เพิ่มประวัติที่มวิจัยไว้ในภาคผนวกท้ายเล่ม

ที่ 385/2548

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.พิษณุโลก
ห้อง 317 ศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก

14 มิถุนายน 2548

เรื่อง ขอส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

เรียน ผู้ประสานงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม

ด้วย โครงการศึกษารูปแบบและกระบวนการในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำน้ำตอน
คาบละนาว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก สัญญาที่ PDG46N0002 โดยมีดิฉัน นายประจักษ์ แดงท้าว
เป็นหัวหน้าโครงการ ได้รับการสนับสนุนจาก สกว.สำนักงานภาค ให้ดำเนินงานวิจัย

ตามที่ ทางโครงการได้รับข้อเสนอแนะต่อรายงานการวิจัย ที่ สกว. สำนักงานภาค เสนอแนะมา โครงการ
ได้ทำการปรับแก้ในบางส่วนที่ทำได้ และบางข้อเสนอแนะที่มีสามารถทำได้ เช่น ข้อมูลการศึกษาริบทชุมชน
และการวิเคราะห์องค์ประกอบในด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ทางโครงการได้เขียนคำอธิบายและชี้แจงไว้ในจุด
แข็งของข้อมูลและปัญหาการดำเนินงานในการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บัดนี้โครงการได้
จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์มายัง สกว.สำนักงานภาคแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอังฉริยา เนตรเชย)

ผู้ประสานงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
จังหวัดพิษณุโลก